در «نوجوانه» بخوانید:
گفت‌وگوی پدر و پسری با خسروانجم

گفت‌وگوی «بوق اشغال» با گیتی خامنه
آی مردم تا همیشه وقت نداریما!

جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
www.jamejamdaily.ir
پنجشنبه ۲۷ آذر ۱۳۹۹ | ۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۸۳۱ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Thursday - December 17, 2020

۲۰

رهبر انقلاب در دیدار اعضای ستاد بزرگداشت «حاج قاسم» و خانواده این شهید راهکارهای عبور از تحریم اقتصادی را تبیین کردند

عملیات خنثی‌سازی تحریم با رمز سلیمانی

عکس: khamenei.ir | ۲ |

بیشتر بخوانید

چرا رشد اقتصادی مورد ادعای رئیس‌جمهوری در زندگی مردم مشهود نیست؟
رشد مثبت، سفره منفی ۳

پنتاگون، وزارت خزانه‌داری و نهادهای دولتی و امنیتی آمریکا مورد حمله سایبری قرار گرفتند
جشن خداحافظی هکرها برای ترامپ ۸

بررسی وضعیت اشتغال فارغ‌التحصیل‌های رشته‌های علوم انسانی
بیکارهای بافرهنگ! ۱۰

همه‌چیز درباره نسخه ایرانی شده تندر ۹۰ که قرار است توسط سایپا تولید شود
شناسنامه ایرانی برای تندر ۹۰ ۱۵

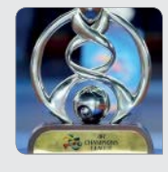

مروری بر ۴ فینال اخیر آسیا با حضور تیم‌های ایرانی
این طلسم‌های لعنتی ۴

در تعمیرگاه‌های خط ۲ مترو رازهای زیادی در مورد کمبودهای قطار شهری وجود دارد
مترو در ایستگاه اوراق ۱۸

گزارشی از مجموعه «تیک‌تاک» که از شب یلدا روی آنتن شبکه سلامت می‌رود
«نوعی دیگر» به نوعی دیگر! ۶

یادداشت

خطرات خوشبینی به بایدن

محمد مرندی
کارشناس روابط بین‌الملل

رفع تحریم‌ها یکی از رویکردهای جمهوری اسلامی ایران است و کارگزاران نظام باید از همه ابزارهای موجود برای کاستن فشار تحریم‌ها روی مردم ایران استفاده کنند. با این وصف باید در نظر داشت که برای رفع تحریم‌ها نمی‌توان امیدی به آمریکا و غرب داشت. واقعیت این است که اصل تحریم‌ها در زمان اوباما اجرایی شد و بعد از انعقاد برجام هم آمریکای دوره اوباما تنها بخشی از آنها را در حالت تعلیق نگه داشت و دونالد ترامپ دوباره آنها را احیا کرد. بنابراین نمی‌توان به بایدن که در آن دوره معاون اوباما بود اعتماد کرد. این‌که با خوشبینی به آمریکای دوره بایدن نگاه کنیم کار خطرناکی است و حتی این نوع نگاه هم باعث خواهد شد که آمریکا از آن به‌عنوان ابزاری علیه ما استفاده کند. در هر صورت آمریکا اگر کار عقلانی کرد و خواست به برجام برگردد متقابلا ما هم سیاست‌های خود را به‌تناسب رفتار ایالات متحده در پیش خواهیم گرفت. در هر صورت در شرایط کنونی آمریکا رو به افول است و سیاست‌های ترامپ ایالات متحده را منزوی کرده و شکاف‌های داخلی آمریکا و موضوعاتی مثل ضعف اقتصادی و بحران کرونا باعث ضعف این کشور شده است. از سویی دیگر ایران هم در طول سال‌های گذشته خود را با شرایط تحریمی وفق داده و ما توانستیم برخی از نیازهای خود را در دوران تحریم مرتفع کنیم و حتی با دور زدن تحریم‌ها در برخی از مواقع هم موفق شدیم فشارهای آمریکا را کم کنیم. بنابراین براساس سیاست مقاومت، ایران همچنان به راه خود ادامه خواهد داد و از سویی دیگر در جهت تقویت صنعت هسته‌ای کشور خواهد کوشید.

نکته دیگر این‌که اروپایی‌ها هم کاملا در اعمال فشار حداکثری همراه آمریکا بودند و به نظر نمی‌رسد دیگر بتوانند تحریمی فراتر از تحریم‌های گذشته را علیه ملت ایران اعمال کنند. رویه‌ای که ایران باید در پیش بگیرد این است که بر توانمندی‌های داخلی تاکید کند و راهکارهایی را برای مقابله با تحریم‌ها و دور زدن آن در پیش بگیرد و براساس تقویت اقتصاد ملی بتواند تحریم‌های آمریکا و غرب را خنثی کند. علاوه بر این‌که نگاه امیدوارانه به آمریکای دوران بایدن نیز باید تغییر کند، چون این نوع نگاه ما را در مقابل ایالات متحده و غرب آسیب‌پذیر خواهد کرد. ما براساس نیازهای اقتصادی خود باید برنامه‌ریزی کنیم و در جهت تقویت اقتصاد ملی بکوشیم و در رویکردهای آینده نباید طرح‌ها و برنامه‌های ایران با توجه به تغییر مقامات کاخ سفید صورت گیرد.

نکته

راهکارهای ملی برای خنثی‌سازی اثر تحریم‌ها

محمدرضا پورابراهیمی
رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس

رهبر انقلاب اسلامی در سخنرانی دیروزشان بار دیگر بر ضرورت تمرکز مسؤولان بر خنثی‌سازی تحریم‌ها به جای رفع تحریم‌ها تاکید کردند. در حال حاضر کشور درگیر مشکلات اقتصادی فراوانی است که ریشه‌های مختلفی دارد و بخشی از آن به تحریم‌های دشمن بر می‌گردد. رهبر معظم انقلاب تأکید دارند با توجه به این‌که رفع تحریم به دست دشمن است و نمی‌توان به وعده و وعیدهای دشمنان اعتماد کرد باید به دنبال خنثی‌سازی تحریم‌ها از راه‌های مختلف باشیم.

البته در اینجا باید به این نکته اشاره کرد که بخش قابل توجهی از مشکلات اقتصادی که الان درگیر آن هستیم ریشه در نگاه دولت دارد که متاسفانه باید گفت در بازه زمانی کوتاه‌مدت باقیمانده تا پایان دولت، تغییر نگاه امکان‌پذیر نیست و حتی در بلندمدت هم در طول بیش از هفت سالی که از عمر دولت می‌گذرد با وجود تجربه‌های مختلف، مقامات دولت حاضر به تغییر نگاه خود نشدند.

این نگاه دولت بر اساس یک سری باورهاست و این باور قطعا در کوتاه‌مدت قابل تغییر نیست. باور دولت آقای روحانی از ابتدای فعالیت این بود که حل مشکلات اقتصادی را باید در حوزه پیگیری‌های مربوط به خارج از کشور در دستور کار قرار داد و بر اساس همین باور عملا دوستان دولت حل مشکلات اقتصادی را به توافقاتی مثل برجام گره زدند که نتیجه آن هم بعد از مدت‌ها پیگیری، ایفای کامل تعهدات از طرف ما و عدم ایفای تعهدات از طرف مقابل بود و کشورهای طرف مقابل ما در برجام حتی به اندازه سر سوزنی به تعهدات خود عمل نکردند، در حالی که وعده داده بودند تحریم‌ها را یکباره بردارند. اما متأسفانه با وجود همه این تجربه‌های تلخ، باز هم شاهدیم دولت همان مسیر گذشته را دنبال می‌کند و نمونه آن موضعگیری‌های مقامات دولتی پس از انتخابات آمریکا و طرح دوباره مباحثی درباره گفت‌وگو و اعلام آمادگی برای مذاکره است. چنین مواضعی، بزرگ‌ترین خطای راهبردی دولت بوده و هست و اساسا یکی از باورهای محوری دولت است و در کوتاه‌مدت نمی‌توان به تغییر آن امیدوار بود.

با این حال در ماه‌های باقیمانده تا پایان دولت، برخی اقدامات و تصمیمات اقتصادی وجود دارد که از طریق آنها می‌توان در راستای خنثی‌سازی تحریم‌ها گام برداشت و این اقدامات می‌تواند به رفع بخشی از مشکلات منجر شود و تصویر مناسب‌تری از دولت در افکار عمومی به جا بگذارد.

اولین و مهم‌ترین موضوع، بحث بودجه و اصلاح ساختار بودجه است. آنچه در حال حاضر در قالب لایحه بودجه به مجلس ارائه شده به نظر ما هیچ انطباقی با شرایط جنگ اقتصادی ندارد و عملا هیچ اقدامی در ارتباط با اصلاح ساختار در بودجه انجام نشده و لایحه امسال شبیه لوایح سنوات گذشته و با همان روش‌های سابق، بودجه‌نویسی شده است. این بودجه، آخرین بودجه دولت آقای دکتر روحانی است و کاری که دولت می‌تواند در کوتاه‌مدت انجام دهد این است که با مجلس توافق کند و اصلاح ساختار را در زمان بررسی در کمیسیون تلفیق بودجه مدنظر قرار دهد. دولت اگر این توافق و رویکرد را دنبال کند قطعا می‌تواند در ماه‌های باقیمانده، برای اولین بار اصلاح ساختار بودجه را در حوزه فضای اقتصادی کشور عملیاتی کند و از خود یادگار بسیار خوبی به جا بگذارد.

دومین محور، اتخاذ تصمیماتی برای کمک به وضعیت معیشتی مردم است که ظرفیت‌های این کار در بودجه سال ۹۹ و همچنین خارج از آن و در بودجه ۱۴۰۰ وجود دارد. دولت باید رویکرد کوتاه‌مدت خودش را برای حل مشکلات معیشتی مردم در بازه زمانی مشخص و تعریف شده در دستور کار قرار دهد. حمایت از اقشار ضعیف با اقداماتی چون هدفمندتر کردن یارانه‌ها و کاهش تعرفه‌های مصرف آب و برق و گاز برای خانوارهای کم‌درآمد از جمله اقداماتی است که می‌توان در این زمینه انجام داد.

موضوع بعدی، اقدام در حوزه جهش تولید است. رهبر معظم انقلاب، امسال را سال جهش تولید نامیدند و در حالی‌که ماه‌های پایانی سال را سپری می‌کنیم. در این حوزه کارهای زیادی انجام شده که قابل قبول است، اما دولت باید اقدامات حمایتی را به صورت ویژه در ماه‌های پایانی فعالیت خود برای جهش تولید انجام دهد تا اهداف مشخص شده در این حوزه محقق شود. بزرگ‌ترین کاری که دولت می‌تواند در این بخش انجام دهد اجرای کامل قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز است که به صورت غیرمستقیم باعث حمایت از بخش تولید می‌شود. نگاه ویژه به ظرفیت‌ها در حوزه‌هایی چون بخش مسکن، صنایع معدنی، نفت و گاز و انرژی از دیگر اقداماتی است که باید از سوی دولت انجام شود و با یک توجه کوچک و به کارگیری روش‌های منطقی و رویکرد حمایتی، می‌توان اتفاقات مثبتی را رقم زد.

خیلی از این کارها حتی ربطی به بودجه عمومی کشور ندارد و دولت می‌تواند از ظرفیت‌های جذب سرمایه‌گذاری در حوزه نفت، گاز، انرژی، معادن و همچنین صنعت ساختمان استفاده کند و به‌راحتی با یک سری تصمیمات صحیح، مشکلات را حل کند و از طریق مدیریت شرکت‌های سرمایه‌گذاری، منابع مردم را در اختیار خود مردم قرار دهد و در ماه‌های پایانی فعالیت دولت، بخش عمده‌ای از مشکلات اقتصادی مردم را حل کند و با کم کردن فشار تحریم‌ها، موضع جمهوری اسلامی ایران در عرصه دیپلماسی جهانی را نیز ارتقا دهد.

درنگ

بزرگداشت مردمی

حسین جلالی
عضو کمیسیون فرهنگی مجلس

استفاده از ظرفیت‌های مردمی یکی از امتیازاتی بود که سردار سلیمانی از آن بهره داشت. نمونه‌های فراوانی را می‌توان برای این موضوع ذکر کرد. حضور اتباع غیرایرانی در کشور، در برخی از محافل به عنوان تهدید به حساب می‌آید و البته برخی از آن به‌عنوان فرصت یاد می‌کنند. اما شهید سلیمانی با توجه به رویکردهایی که داشت، توانست از این ظرفیت به نفع اسلام و انقلاب بهره کافی را ببرد. حضور لشکرهای فاطمیون، زینبیون و حیدریون که شامل نیروهای جان برکف غیرایرانی در دفاع از حریم حرم بود، الان به عنوان سرمایه‌ای بزرگ و قوی در منطقه خاورمیانه، منطقه و حتی جهان اسلام و برای جریان مقاومت محسوب می‌شود. وجود این نیروها به عنوان مدافعان حرم بود که توانست خطر داعش را از سر عراق، سوریه، منطقه و جهان دفع کند.

از سوی دیگر نوع نگاه شهید سلیمانی به خانواده‌های شهدا و ایثارگران و گره‌گشایی‌هایی که ایشان درخصوص این خانواده‌ها داشت نیز به عنوان یکی از الگوهای رفتاری، می‌تواند مدنظر قرار گیرد. سبك زندگی و منش سردار سلیمانی توانست باعث جلب قلوب بسیاری از مردم در کشورهای دیگر شود. این منش مردمی او بود که توانست ظرفیت‌هایی را برای نظام و انقلاب خلق کند. با توجه به همین روحیات بود که مراسم تشییع پیکر این شهید بزرگوار، به صورت کاملا مردمی برگزار شد و به یکی از پدیده‌های کم‌نظیر در طول تاریخ انقلاب تبدیل شد. هیچ سازوکار اداری نمی‌توانست باعث این حضور میلیونی و مردم از اقصی نقاط ایران شود. طبعا این نوع نگاه، می‌تواند به عنوان یك الگوی رفتاری مورد توجه قرار گیرد و اینجاست که مکتب شهید سلیمانی تبلور پیدا می‌کند. بنابراین شایسته است که در مراسم بزرگداشت این شهید بزرگوار نیز به‌جای برگزاری کارهای نمادین، سمبلیك و همراه تشریفات، باز هم از ظرفیت‌های مردمی استفاده شود و الگوی مدنظر قرار گرفته در این مراسم هم متناسب با دیدگاه‌های فرهنگی ایشان باشد.

خبر

کمیسیون مشترک برجام اعلام کرد

نشست وزرای خارجه کشورهای عضو برجام اول دی ماه

هلگا اشمید در پایان هفدهمین نشست کمیسیون مشترک برجام با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد نشست وزرای خارجه کشورهای عضو برجام، اول دی ماه به‌صورت ویدئو کنفرانس برگزار می‌شود.

در ادامه بیانیه هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام که متعاقب برگزاری مجازی نشست صادر شد، آمده‌است: مطابق مفاد برجام، کمیسیون مشترک مسؤول نظارت بر اجرای توافق‌نامه است. کمیسیون مشترک، به ریاست دبیرکل سرویس اقدام خارجی، هلگا ماریا اشمید از طرف نماینده عالی اتحادیه اروپا، جوزف بورل و با حضور نمایندگان چین، فرانسه، آلمان، روسیه، بریتانیا و ایران در سطح معاونان مدیران سیاسی وزرای خارجه برگزار شد.

اشمید افزود: مشارکت‌کنندگان در پرتو چالش‌های موجود، درباره همکاری درخصوص حفظ برجام و نحوه اطمینان حاصل کردن از اجرای کامل و موثر آن از سوی تمامی طرفین بحث کردند./ ایسنا